

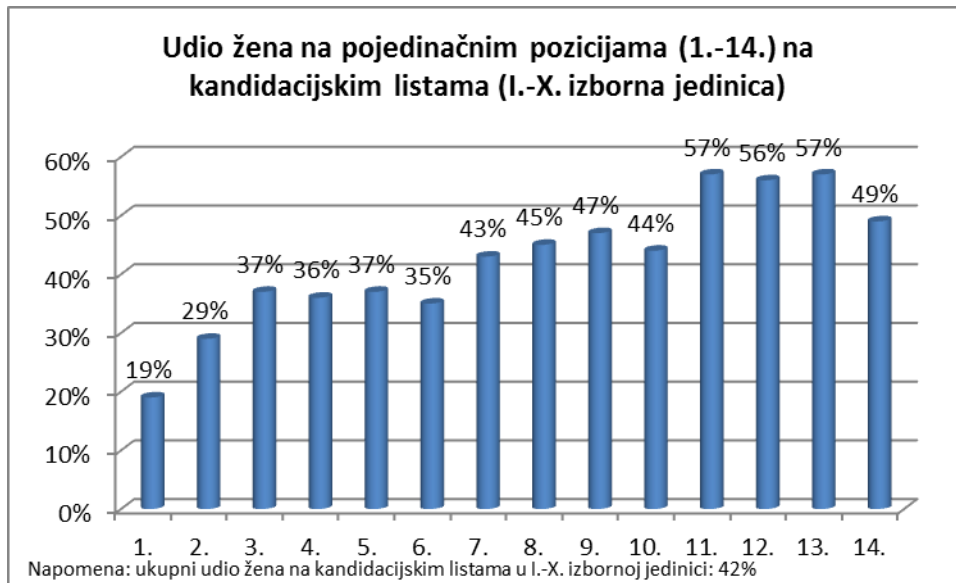

Analiza rezultata izbora zastupnika i zastupnica u Hrvatski sabor 2015.

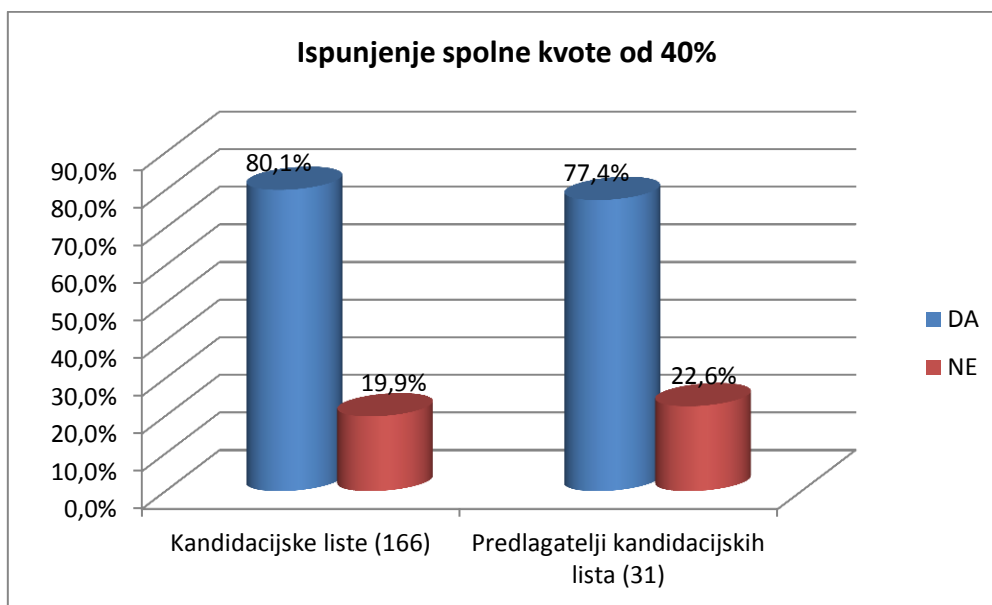
Prema konačnim službenim rezultatima izbora za zastupnike u Hrvatski sabor, koje je Državno izborno povjerenstvo objavilo 23.11.2015., na izborima je bilo **kandidirano** 957 žena i 1.354 muškaraca (ukupno 2.311), odnosno **41,4% žena** i 58,6% muškaraca. To je do sada najveći udio žena među kandidatima/kinjama na parlamentarnim izborima, na što su, između ostaloga, vjerojatno imale utjecaj i inicijative Pravobraniteljice i Državnog izbornog povjerenstva prema političkim strankama. Stoga se može reći da, ukupno gledajući, zastupljenost spolova na kandidacijskim listama na ovim izborima nije bila osjetno neuravnotežena. Međutim, kada je o **prvim mjestima na listama** riječ (uvjetno rečeno nositelji/ce lista), udio žena je više nego dvostruko manji u usporedbi s brojem kandidiranih: 31 žena i 135 muškaraca, odnosno **18,7% žena** i 81,3% muškaraca.

Iz strukture kandidacijskih lista vidljivo je da su žene podzastupljene na vrhovima lista, a da su najviše zastupljene na njihovim začeljima. Od ukupno 915 kandidatkinja koliko ih se nalazilo na listama u 10 izbornih jedinica (ne računajući XI. i XII. izbornu jedinicu jer na njima liste nisu obuhvaćale 14 kandidata/kinja), najviše ih je zauzimalo posljednja četiri mjesta (11., 12., 13. i 14.), a najmanje prva dva. To je također jedna od okolnosti koje su rezultirale malim brojem izabranih zastupnica jer, bez obzira na preferencijski način glasovanja, pozicija na listi i dalje igra važnu ulogu iz razloga što kandidat/kinja mora dobiti najmanje 10% glasova od ukupnog broja glasova koje je lista osvojila (čl.40. podst.2. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor).

Na ovim izborima je tek 56 izabranih zastupnika/ca dobilo preko 10% glasova, dok je ostalih 95 zastupnika/ca (63%) mjesto u Hrvatskom saboru osvojilo zbog dobre pozicije na kandidacijskoj listi. Pritom treba spomenuti i činjenicu da na ovim izborima mogućnost davanja preferencijskog glasa nije iskoristila čak 1/3 birača/ica (33,4%).

Spolna kvota od 40% nije ispunjena na 33 od ukupno 166 kandidacijskih lista u 11 izbornih jedinica (19,9%), a gledajući pojedinačno predlagatelje kandidacijskih lista, od ukupno 31 različitih predlagatelja u svojstvu političke stranke, koalicije stranaka ili neovisne liste koliko ih je sudjelovalo na izborima, njih 7 (22,6%) je imalo najmanje jednu kandidacijsku listu na kojoj nije ispoštovana kvota, dok su preostala 24 predlagatelja kvotu ispunila na svim listama. To na prvi pogled nije veliki udio, međutim gledajući pojedinačno političke stranke, od ukupno 61 koliko ih je sudjelovalo na izborima, čak 21 stranka spada među spomenutih 7 predlagatelja, pri čemu je važno istaknuti da su 2 od tih 7 predlagatelja dvije najveće koalicije koje su osvojile najviše glasova i saborskih mandata. To je negativna okolnost koja je zasigurno imala utjecaj na konačan neuravnotežen omjer spolne strukture novog saziva Hrvatskog sabora.

Tzv. „zip sustav“ (par-nepar model) primijenjen je na 16 lista (9,6%) – stranke ORaH i Za grad su ga primijenile na svim svojim listama (11 lista ORaH i 4 Za grad), a MOST na jednoj.

U osmi saziv Hrvatskog sabora naposljetku su **izabrane** 23 žene i 128 muškaraca, ili **15,2% žena** i 84,8% muškaraca. Nakon što je dio izabranih zastupnika svoj mandat stavio u mirovanje zbog drugih dužnosti koje obnašaju (ministri, župani, gradonačelnici...), njihova mjesta su zauzeli njihovi/e zamjenici/e, od kojih dio čine žene. Tako su mjesta u saborskim klupama od 24 zastupnika koji su mandat stavili u mirovanje (svi muškarci), njih 8 preuzele žene. To na kraju daje početni sastav 8. saziva Hrvatskog sabora: 31 zastupnica i 120 zastupnika, ili 20,5% žena i 79,5% muškaraca.

